

NIEUWSBRIEF April 2016

Inhoudsopgave:

- 2016-16 Klijnsma wil kleine pensioenen niet langer laten afkopen maar samenvoegen
- 2016-17 Pensioenuitkering op beleggingsbasis ook voor al ingegane pensioenen
- 2016-18 Automatisch ontslag bij pensioen hoeft niet meer
- 2016-19 Toch partnerpensioen voor deelnemer die niet daarvan wist
- 2016-20 Verzekeraar ASR krijgt gelijk in eerste vonnis woekerarrest

2016-16 Klijnsma wil kleine pensioenen niet langer laten afkopen maar samenvoegen

Pensioenfondsen moeten stoppen met het tussentijds afkopen en uitkeren van kleine pensioenen die ontstaan als iemand regelmatig van baan wisselt. Staatssecretaris Klijnsma (Sociale Zaken) wil dat deze pensioenen worden samengevoegd zodat mensen, als ze eenmaal stoppen met werken, er de vruchten van kunnen plukken. De bewindsvrouw wil er samen met de pensioenuitvoerders voor zorgen dat kleinere pensioenen worden overgedragen als iemand van werkgever verandert. Het pensioenbedrag kan worden toegevoegd aan het fonds waar iemand het meeste pensioen heeft opgebouwd of worden meegenomen naar de nieuwe werkgever. Steeds meer Nederlanders zijn via tijdelijke contracten aan de slag. Denk vooral aan mensen met parttimebanen of in de horeca, detailhandel, schoonmaak en uitzendbranche. En wie verschillende banen heeft gehad, heeft vaak verschillende pensioenregelingen bij meerdere fondsen. Gemiddeld heeft een werknemer 2,5 'pensioenaanspraken' staan bij diverse uitvoerders. Daarbij gaat het heel vaak over aanspraken van € 10 tot € 100. De kosten die hiermee gemoeid zijn kunnen met het 'samenvoegen' aanzienlijk verlaagd. Pensioenuitvoerders mogen vanwege de hoge administratiekosten nu tussentijds zo'n potje afkopen. In een brief van 14 april 2016 inzake waardeoverdracht kondigt de staatssecretaris van SZW een wetsvoorstel aan om de afkoop van kleine pensioenen om te zetten in een recht op waardeoverdracht van deze kleine pensioenen. De vraag is wel hoe dan om moet worden gegaan met 'inkoopkosten' en met pensioenfondsen met een dekkingsgraad onder de 100%. Deze mogen immers niet meewerken aan waardeoverdracht.

2016-17 Pensioenuitkering op beleggingsbasis ook voor al ingegane pensioenen

In item 2016-11 van de vorige Nieuwsbrief is ingegaan op de verwachte beleggingsmogelijkheid voor ingegane pensioenen, nadat de Tweede Kamer het wetsvoorstel Wet Verbeterde premieregeling had aangenomen. Het grote nadeel van een beschikbare premieregeling is het moeten aankopen van een uitkering in euro's, tegen een marktrente die onder 1% ligt. Per (vermoedelijk) 1 augustus 2016 treedt de Wet verbeterde premieregelingen in werking. Werknemers hebben na inwerkingtreding van deze wet de mogelijkheid om in plaats van een vaste uitkering in euro's een (variabele) uitkering in beleggingseenheden aan te kopen of door te beleggen na de pensioendatum waarbij beleggings- en sterfterisico's collectief worden gedeeld. Het wordt zelfs mogelijk met terugwerkende kracht te kiezen voor uitkeringen in beleggingseenheden. Het kabinet en het Verbond van Verzekeraars zijn nu voornemens om werknemers het recht te geven het contract met de uitvoerder open te breken en een variabele pensioenuitkering overeen te komen. Het gaat om mensen die tussen begin 2014 en 8 juli 2015 (tot de herinvoering van de pensioenknip) met pensioen gingen en verplicht waren een vaste pensioenuitkering aan te kopen. Als een gepensioneerde hier gebruik van maakt dan worden de reeds ingegane euro-uitkeringen omgezet in een kapitaal waar onmiddellijk beleggingseenheden van worden

NIEUWSBRIEF April 2016

aangekocht. Voor de rest van de duur van het levenslange pensioen worden periodiek eenheden verkocht. Als het beleggingsrendement op de eenheden hoger is dan de rente waarmee de oorspronkelijke uitkeringen waren vastgesteld dan heeft de gepensioneerde een voordeel. In zijn algemeenheid zal daar sprake van zijn, alhoewel niet valt uit te sluiten dat de uitkeringen lager zijn.

2016-18 Automatisch ontslag bij pensioen hoeft niet meer

Van oudsher komen in arbeidsovereenkomsten of cao's nog veel pensioenbedingen voor. Een pensioenbeding is de afspraak dat de arbeidsovereenkomst van rechtswege eindigt als de werknemer de pensioenleeftijd bereikt of recht heeft op een AOW-uitkering. Daar is jarenlang veel over te doen geweest, omdat het door sommigen werd gezien als een vorm van leeftijdsdiscriminatie, maar inmiddels staat wel vast het is toegestaan om een dergelijke afspraak te maken. Het is dan dus niet nodig om de arbeidsovereenkomst op te zeggen. Door de Wet doorwerken na de AOW-gerechtigde leeftijd kan de werkgever sinds 1 januari 2016 de arbeidsovereenkomst eenzijdig opzeggen zonder voorafgaande toestemming vanwege het bereiken van de AOW-leeftijd. Dat hoeft niet persé met ingang van de AOW-leeftijd, dat mag ook op een later moment. De enige voorwaarde is dat de arbeidsovereenkomst al is aangegaan voordat de AOW-leeftijd was bereikt. Deze verminderde ontslagbescherming geldt niet als de arbeidsovereenkomst pas is aangegaan, of vernieuwd nadat de werknemer AOW-gerechtigd is geworden. In dat geval geldt de normale ontslagbescherming. Samengevat is het dus niet meer nodig om een pensioenbeding op te nemen in de arbeidsovereenkomst, omdat de mogelijkheid om de arbeidsovereenkomst op te zeggen vanwege het bereiken van de AOW-leeftijd nu wettelijk is vastgelegd. Als werkgever en werknemer wel een pensioenbeding hebben afgesproken, dan eindigt de arbeidsovereenkomst automatisch als de werknemer de AOW-leeftijd bereikt. Spreken partijen niets af en blijft de werknemer doorwerken, of spreken zij juist af dat de werknemer door blijft werken, dan moet dat worden gezien als een nieuwe arbeidsovereenkomst. Voor die nieuwe arbeidsovereenkomst gelden de normale strenge ontslagregels.

Tip: Het is verstandig om alle bestaande arbeidsovereenkomsten door te lopen op pensioenbedingen en af te spreken dat het pensioenbeding komt te vervallen. Als dat niet lukt, maak dan duidelijke afspraken over de voortzetting van het dienstverband na de AOW-leeftijd.

2016-19 Toch partnerpensioen voor deelnemer die niet daarvan wist

Het Gerechtshof Amsterdam heeft op 15 maart 2016 een arrest gewezen, waarin het pensioenfonds VNU alsnog een partnerpensioen moet toekennen, ondanks dat de deelnemer op het moment van pensionering niet heeft gemeld bij het pensioenfonds dat hij samenwoonde.

Wat was er aan de hand? De deelnemer was vanaf 1978 tot de ingangsdatum van zijn VUT-uitkering in 1990 in dienst bij VNU. Op 1 oktober 1993 is hij met pensioen gegaan. Voorafgaande aan de pensionering heeft het Pensioenfonds aan de deelnemer kenbaar gemaakt welke stukken zij nodig had om de pensioeningang goed te kunnen regelen, waaronder een uittreksel uit het huwelijksregister. Bij brief van 28 juli 1993 zijn de gevraagde stukken door de deelnemer aan het pensioenfonds verstrekt. Daarbij bevond zich uiteraard niet een uittreksel uit het huwelijksregister, omdat hij op dat moment niet gehuwd was. Nadat hij in 2005 alsnog met zijn partners is gehuwd heeft hij een uittreksel uit het huwelijksregister aan het Pensioenfonds toegestuurd. Deze weigert een aanspraak op partnerpensioen toe te kennen omdat in het pensioenreglement is bepaald dat hierop geen recht ontstaat indien het huwelijk wordt gesloten op of na de pensioendatum. De deelnemer geeft aan dat hij al sinds 1990

NIEUWSBRIEF April 2016

samenwoonde met zijn huidige echtgenote én verzoekt het pensioenfonds alsnog over te gaan tot het toekennen van een partnerpensioen op grond van een addendum bij het pensioenreglement waarin is bepaald dat een ongehuwde deelnemer die een gezamenlijke huishouding voert met een ongehuwde partner, schriftelijk het pensioenfonds moet berichten om in aanmerking te komen voor een partnerpensioen. Ook dient er dan een samenlevingscontract te worden overlegd aan het pensioenfonds. Het pensioenfonds voert als verweer aan dat de rechten en aanspraken zijn vastgesteld aan de hand van de eerder aangeleverde gegevens. Er is geen melding gemaakt van een partner, zodat er ook geen gelden voor zijn gereserveerd. De deelnemer stelt dat hij niet op de hoogte was van het addendum en dat hij hiervan pas kennis heeft genomen tijdens onderhavige procedure. Hij was al uit dienst toen het addendum aan de deelnemers zou zijn verstrekt door het pensioenfonds. Volgens het hof heeft het pensioenfonds deelnemer niet geïnformeerd dat ook ongehuwd samenwonenden in aanmerking kwamen voor partnerpensioen en dat hem bij zijn pensionering niet is gevraagd of hij met iemand een gemeenschappelijke huishouding voerde (hetgeen, zo stelt deelnemer, op dat moment wel zo was) en ook niet is gevraagd naar een samenlevingscontract. Aangenomen moet worden dat deelnemer een samenlevingscontract zou hebben overgelegd aan pensioenfonds indien hij naar behoren was geïnformeerd. Hof verklaart voor recht dat (thans) echtgenote van deelnemer na overlijden van deelnemer aanspraak kan maken op partnerpensioen, te vermeerderen met eventuele toekomstige indexeringen.

2016-20 Verzekeraar ASR krijgt gelijk in eerste vonnis woekerarrest

Verzekeraars waren in de jaren negentig niet verplicht om een precieze opsomming te geven van de kosten van woekerpolissen, ook niet na een arrest van het Europese Hof van een jaar geleden. De rechtbank Midden-Nederland gaf deze interpretatie van het EU-arrest in een zaak van enkele particuliere woekerpolisklanten tegen verzekeraar ASR. Met dit eerste rechterlijke vonnis sinds het Europese arrest lijken verzekeraars op een cruciaal punt gelijk te krijgen. Vrijwel alle individuele en collectieve claims in de slepende woekerpolisaffaire draaien rond de informatievoorziening over de kosten ten tijde van de verkoop. Vorig jaar kwam het Europees Hof met een arrest dat door claimclubs werd gezien als een opsteker. Het Hof gaf aan nationale rechters de ruimte om verzekeraars extra streng te beoordelen rond de informatievoorziening. Rechters mogen verzekeraars niet alleen afrekenen op de speciale regels voor de branche, maar ook op beginselen uit het 'ongeschreven recht' zoals zorgplicht.

Maar volgens het eerste vonnis sinds het arrest waren verzekeraars ook volgens het ongeschreven recht niet verplicht om aan de potentiële klant een uitgesplitst overzicht van de kosten te verstrekken waaraan beleggingsverzekeringen hun bijnaam woekerpolis danken. In de jaren negentig moesten verzekeraars alleen uitkomsten van de polis laten zien op basis van voorbeeldrendementen. Later dit jaar volgt mogelijk een uitspraak in een belangrijker rechtszaak: de collectieve zaak van Woekerpolis.nl, de grootste claimclub, versus Nationale-Nederlanden. Woekerpolis.nl zal proberen alles uit het Europese arrest te halen wat erin zit. Onder verzekeringsbedrijven en ook onder claimclubs wordt dit gezien als een sleutelzaak.

Deze nieuwsbrief wordt u ter informatie aangeboden door Da Vinci Pensioenadvies. Aan de kernachtige weergave van –meestal– complexe kwesties kunnen geen rechten worden ontleend. Heeft u ondersteuning nodig bij pensioenkwesties aangaande een of meerdere onderwerpen uit de nieuwsbrief?

Vraag dan advies bij pensioenconsultant Theo Willemsen.

Telefoon: 072-8885195 of stuur een e-mail naar info@davincipensioenadvies.nl.